

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра теорії фізичного виховання, фітнесу та рекреації

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
і навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В.

С. В. Гаврилюк

2016 р.

ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

підготовки	магістрів
спеціальності	8.01020101 Фізичне виховання

Луцьк – 2016

Програма навчальної дисципліни «Професійна майстерність викладача фізичного виховання» для студентів спеціальності 8.01020101 Фізичне виховання.

”29” 08, 2016 р. – 6 с.

Розробник: Томащук О. Г., к. пед. н., доцент кафедри теорії фізичного виховання, фітнесу та рекреації Східноєвропейського національного університету.

Рецензент: Пантік В. В., кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри здоров'я і фізичної культури Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри теорії фізичного виховання, фітнесу та рекреації
протокол № 1 від 30. 08 . 2016 р.

Завідувач кафедри: (Бєлікова Н. О.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету фізичної культури, спорту та здоров'я
протокол № 2 від 16. 09 . 2016 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (Мудрик Ж.С.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ___ від __. __. 20__ р.

©Томащук О. Г., 2016

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Професійна майстерність викладача фізичного виховання» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 8.01020101 Фізичне виховання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методичні основи організації професійної підготовки студентів із фізичного виховання.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення дисципліни «Професійна майстерність викладача фізичного виховання» має прикладний характер і базується на знаннях таких фундаментальних дисциплін, як «Теорія і методика фізичного виховання», «Педагогіка», «Психологія», «Філософія», «Валеологія», «Фізіологія», «Історія фізичної культури».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теоретичні основи професійної майстерності викладача фізичного виховання.

2. Педагогічна майстерність викладача фізичного виховання у професійній діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Професійна майстерність викладача фізичного виховання» – є формування у майбутніх спеціалістів фахових знань про сутність професії, особливості професійної діяльності, критерії та рівні професійної майстерності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Професійна майстерність викладача фізичного виховання» – ознайомити студентів з формами і змістом роботи з питань формування професійної майстерності; поглибити розуміння і значення комплексу професійних характеристик як головного орієнтиру у вивченні дисциплін навчального плану.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

науково-теоретичні основи процесу професійної підготовки викладача фізичного виховання;

основні тенденції розвитку вищої освіти в галузі професійної підготовки викладача фізичного виховання;

концептуальні засади формування професійної майстерності викладача фізичного виховання

зміст і структуру основних видів діяльності викладача фізичного виховання.

вміти:

застосовувати набуті теоретичні знання у розв'язанні виховних, педагогічних і освітніх завдань та у практичній роботі;

визначати зміст і структуру основних видів діяльності викладача фізичного виховання;

здійснювати планування навчально-виховної роботи;

здійснювати контроль і самоконтроль професійної підготовки викладача фізичного виховання.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години / 4 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи професійної майстерності викладача фізичного виховання

Тема 1. Науково-теоретичне обґрунтування процесу професійної підготовки викладача фізичного виховання. Основні тенденції розвитку вищої освіти в галузі професійної підготовки викладача фізичного виховання. Характеристика професійної діяльності викладача фізичної культури і спорту. Психолого-педагогічні основи професійної підготовленості викладача фізичного виховання.

Тема 2. Особливості підвищення професійної майстерності викладача фізичного виховання. Мета, завдання, форми і методи професійної спрямованості фізичного виховання у вузі. Формування професійної спрямованості особистості майбутнього фахівця фізичного виховання. Контроль і самоконтроль професійної підготовки студентів – майбутніх фахівців фізичного виховання – до практичної роботи.

Тема 3. Готовність викладача фізичного виховання до професійної діяльності. Зміст і структура основних видів діяльності викладача фізичного виховання. Модель професійної діяльності викладача фізичного виховання. Рівнева характеристика майбутніх фахівців фізичної культури до професійної діяльності.

Тема 4. Мотиваційно-ціннісне ставлення майбутнього викладача фізичного виховання до професійної діяльності.

Організаційно-педагогічні фактори, що впливають на професійну підготовку викладача фізичного виховання. Професійна підготовка викладача фізичного виховання до реалізації педагогічних завдань на уроках фізичної культури. Рівень підготовленості викладача фізичного виховання до основних видів професійної діяльності з фізичної культури.

Тема 5. Професійна діяльність викладача фізичного виховання як основа забезпечення професійної підготовленості.

Вимоги до психолого-педагогічної підготовки та основні компоненти професійної діяльності викладача фізичної культури. Наукова побудова професіограми як моделі викладача фізичного виховання в ракурсі оптимізації професійної підготовленості.

Змістовий модуль 2. Педагогічна майстерність викладача фізичного виховання у професійній діяльності

Тема 6. Педагогічна майстерність викладача з фізичного виховання в умовах реформування освіти. Особливості професійної діяльності викладача з фізичного виховання в умовах модульного навчання. Реалізація викладачем національної ідеї в системі фізичного виховання вузу. Професійна майстерність фахівця у формуванні в студентів потреби фізичного самовдосконалення.

Тема 7. Визначення рівня професійної готовності викладача фізичного виховання до професійної діяльності. Оцінка готовності викладача

фізичного виховання до професійної діяльності. Готовність викладача фізичного виховання до оперативного планування навчальної роботи. Професійна підготовленість майбутнього викладача фізичного виховання до обліку і контролю за діяльністю.

Тема 8. Технологія формування готовності майбутнього викладача фізичного виховання до професійної діяльності. Концептуальні аспекти формування професійної майстерності викладача фізичного виховання. Формування позитивної мотивації майбутнього викладача фізичного виховання до педагогічної діяльності. Сформованість комплексу педагогічних здібностей викладача фізичного виховання як одного з факторів професійної підготовленості до практичної діяльності.

Тема 9. Роль самовиховання в підвищенні професійної майстерності викладача фізичного виховання. Сутність, зміст та засоби професійного самовиховання викладача фізичного виховання. Індивідуальні і психологічні особливості майбутнього викладача фізичного виховання. Управління процесом самовиховання. Допомога майбутньому викладачу фізичного виховання в його самовихованні та самоосвіті.

Тема 10. Роль навчально-педагогічної практики майбутнього викладача фізичного виховання у професійній підготовці. Педагогічна практика майбутнього викладача фізичного виховання як форма професійної підготовки. Професійна спрямованість навчальної педпрактики з курсу спеціалізації, додаткових видів спорту в ДЮСШ, спортивних гуртках, секціях. Основні критерії професійної підготовленості майбутніх викладачів фізичного виховання до практичної роботи з учнями за рівнями: сформованості професійно-педагогічних знань і навичків; осмислення майбутніми фахівцями своєї підготовленості до практичної діяльності, визначення чіткої мети, завдань і змісту; професійна спрямованість майбутніх викладачів фізичного виховання.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання
Екзамен.

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання
Практичні заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, самостійні роботи, контрольні роботи, тестові завдання, опитування, екзамен.

Список джерел

Основна література:

1. Балахничева Г. В. Професійна майстерність учителя фізичного виховання: навч. посіб. / Г. В. Балахничева, А. В. Цьось, Л. В. Заремба. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – 73 с.
2. Балахнічова Г. В. Підвищення професійної майстерності майбутнього фахівця фізичної культури : методичні рекомендації для студентів випускних курсів інститутів фізичної культури / Г. В. Балахничева. – Луцьк: Ред. – вид. віл. “Вежа” ВДУ ім. Лесі Українки, 2004. – 116 с.
3. Випасняк І. П. Педагогічна майстерність учителя фізичної культури : навчальний посібник / І. П. Випасняк, Г. А. Ковальчук, Г. В. Презлята, О. Я.

Фотуйма / за заг. ред. Г. В. Презлятої. – Івано-Франківськ: Підприємство «ЦСТПРІ «ІНІН» ВОІ «СОІУ», 2011. – 314 с.

4. Данилко М. Т. Формування готовності до професійної діяльності майбутніх учителів фізичної культури / М. Т. Данилко. – Луцьк : Видавництво „Волинська обласна друкарня”, 2003. – 234с.

Додаткова література:

1. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року №1556 – VII //Відомості Верховної Ради України, від 19.09.2014р. /№37-38/ стр.2716, ст.2004. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Проект Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/>
3. Проект Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1415795124/>
4. Войтенко С. Новітні технології у фізичному вихованні: деякі шляхи удосконалення навчального процесу з фізичного виховання у вищих навчальних закладах / С. Войтенко, В. Льовкін, Б. Зубрицький // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. – Львів : НВФ “Українські технології”, 2015. – С. 272- 276.
5. Волков В. Основи теорії та методики фізичної підготовки студентської молоді: навчальний посібник / В. Волков. – К. : „Освіта України”, 2008. – 256 с.
6. Герцик М .С. Вступ до спеціальностей галузі „фізичне виховання і спорт” : [підручник] / М. С. Герцик, О. М. Вацеба. – Харків : „ОВС”, 2005. – 240 с.
7. Гриженя В. Е. Организация и методические приемы проведения занятий по подвижным играм в вузе и в школе : [учебно-методическое пособие] / В. Е. Гриженя. – М. : Советский спорт, 2005. – 40 с.
8. Данилко М. Т. Мотиваційно-ціннісне ставлення майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності / М. Т. Данилко // Физическое воспитание творческих специальностей : сб.науч.трудов. – Харьков ХХПИ, 2000. – №2. – С.46-50.
9. Жданова О. М. Організація та методика оздоровчої фізичної культури і рекреаційного туризму : навчально-методичний посібник / О. М. Жданова. – Луцьк : “Вежа”, 2000 – 248 с.
- 10.Іванова Л. І. Теорія і методика оздоровчої фізичної культури : [навч. посібник] / Л. І. Іванова, С. Ю. Путров, Р. П. Карпюк. – К. : ТОВ „Козарі”, 2010. – 276 с.
- 11.Іващенко В. П. Теорія і методика фізичного виховання: [підручник.] / В. П. Іващенко, О. П. Безкопильний. – Черкаси : Видавництво ЦНТЕІ, 2006. – Ч. 1. – 420 с.

12. Івашенко В. П. Теорія і методика фізичного виховання: [підручник.] / В. П. Івашенко, О. П. Безкопильний. – Черкаси : Видавництво ЦНТЕІ, 2006. – Ч. 2. – 467 с.
13. Карпова І. Б. Фізична культура та формування здорового способу життя: [навч. посіб.] / І. Б. Карпова, В. Л. Корчинський, А. В. Зотов – К. : КНЕУ, 2005. – 104 с.
14. Карпюк Р. П. Технології розв'язання професійних ситуацій учителя фізичної культури : навчальний посібник / Р. П. Карпюк, О. Й. Ємець. – Луцьк : Місійна книжкова фабрика «Християнське життя», 2003. – 136с.
15. Карпюк Р. П. Фізичне виховання студентів вищих технічних навчальних закладів / Р. П. Карпюк, В. Д. Дехтяр, Л. П. Сущенко. – К. : ТОВ „Козарі”, 2010. – 182 с.
16. Кричфалуший М. В. Вчитель фізичної культури : формування особистості : монографія / М. В. Кричфалуший. – Луцьк, 1998. – 406 с.
17. Макарець В. В. Професійно-прикладні основи формування здорового способу життя студентів вищих навчальних закладів / В. В. Макарець, О. В. Куш, В. А. Кратікова // Актуальные вопросы высшего профессионального образования : материалы IV межд. наук.-практ. конф. / под ред. Л. А. Деминской. – Донецк, 2010. – С. 113-117.
18. Присяжнюк С. І. Фізичне виховання : [навч. пос.] / С. І. Присяжнюк – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 504 с.
19. Сучасні педагогічні технології / Під заг. ред. Нісімчука А. С., Падалка О. С., Смолюка І. О., Шпака О. Г. – К.: Просвіта, 2000. – 252 с.
Т. 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. – 392 с.
Т. 2. Методика фізичного виховання різних груп населення. – 368 с.
20. Теорія і методика фізичного виховання : [підручник в 2 т.] / За ред. Т. Ю. Круцевич. – К. : Видавництво НУФВСУ „Олімпійська література”, 2008.
21. Теорія і методика фізичного виховання: [підручник в 2 т.] / За ред. Т. Ю. Круцевич. – К. : Видавництво НУФВСУ „Олімпійська література”, 2008.
22. Ткач П. М. Фізичне виховання студентів ВУЗу : [навчально-методичний посібник] / П. М. Ткач. – Луцьк : Надстир'я, 1997. – 132 с.
23. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. І. Туркот. – К. : Кондор, 2011. – 628 с.
24. Хоули Э. Т. Оздоровительный фитнес / Э. Т. Хоули, Б. Д. Френке. – К. : Олимпийская литература, 2000. – 366 с.
25. Цьось А. В. Сучасні технології викладання спортивних дисциплін : навч. посібник / А. В. Цьось, Г. В. Балахничова, Л. В. Заремба. – Луцьк : Вид-во „Вежа”, 2010. – 131 с.
26. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів : [підручник для студентів вищих навч. закладів] / Б. М. Шиян. – Тернопіль : Навчальна книга. – Богдан, 2004. – Ч. 1. – 272с.
27. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів : [підручник для студентів вищих навч. закладів] / Б. М. Шиян. – Тернопіль : Навчальна книга. – Богдан, 2004. – Ч. 2. – 248с.

28. Яловик В. Т. Психологічні передумови формування педагогічних здібностей у вчителів фізичної культури / В. Т. Яловик. – Луцьк : Вежа, 1998. – 146 с.